

**ΓΙΩΡΓΗ ΚΑΤΣΟΥΛΗ
ΜΑΡΙΟΥ ΝΙΚΟΛΙΝΑΚΟΥ
ΒΑΣΙΛΗ ΦΙΛΙΑ**

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ ΝΕΩΤΕΡΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

Από το 1831 μέχρι το 1897

ΤΟΜΟΣ Β΄

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

**ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΙΑ – ΑΠΟΛΥΤΟΣ ΜΟΝΑΡΧΙΑ
(ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1833-1843)**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΦΙΞΗ ΤΟΥ ΟΘΩΝΑ	9
I. Γενικές παρατηρήσεις	9
II. Πληθυσμιακή κατάσταση	12
III. Απασχόληση του πληθυσμού και κατάσταση της γεωργίας.....	13
IV. Η κατάσταση των εμποροκαραβοκυραίων.....	15
V. Γενική οικονομική κατάσταση του πληθυσμού.....	16

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΠΟΛΥΤΗΣ ΜΟΝΑΡΧΙΑΣ.....	18
I. Δημοσιονομική πολιτική	19
II. Η εμφάνιση του τραπεζιτικού κεφαλαίου – Ίδρυση της Εθνικής Τράπεζας και των τραπεζών Εμπορικής, Πειραιώς- Πατρών και «Ιονικής».....	28
III. Νομισματική πολιτική (1833-1843)	36
IV. Συγκοινωνίες	39
V. Εκκλησιαστική περιουσία	40
VI. Δημοσιονομική διοίκηση	42
VII. Αγροτική πολιτική	43
VIII. Διάρθρωση της αγροτικής ιδιοκτησίας.....	53
IX. Στατιστικές πληροφορίες για την περίοδο 1833-1843.....	54

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ: ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ – ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ – ΝΑΥΤΙΛΙΑ – ΕΜΠΟΡΙΟ	58
I. Γενικές παρατηρήσεις	58

II. <i>Βιοτεχνία – Βιομηχανία</i>	61
III. <i>Εμπόριο – Ναυτιλία</i>	72
IV. <i>Άλλες οικονομικές δραστηριότητες</i>	78

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ (1833-1843).....	80

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΜΟΝΑΡΧΙΑ ΤΟΥ ΟΘΩΝΑ (ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1843-1862)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Η ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ 3ΗΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1842 ΚΑΙ Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΑ.....	87
I. <i>Η οικονομική κρίση των χρόνων 1842-43, βασική αιτία της συνταγματικής μεταβολής</i>	87

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΟΥ 1843 – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.....	103

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΑ ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΟΘΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΡΧΙΑΣ (1843-1862)...	107
I. <i>Βιομηχανία</i>	108
II. <i>Γεωργία</i>	116
III. <i>Τράπεζες-Ναυτιλία – Εμπόριο</i>	124
IV. <i>Άλλες μορφές οικονομικής ανάπτυξης και υποδομής</i>	147

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΘΩΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 1833-1862	150
I. <i>Γενικές παρατηρήσεις</i>	150
II. <i>Στατιστικοί πίνακες για τα χρόνια 1843-1862</i>	154

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ (ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1864-1897)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	161

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ – Η Β΄ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ, Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΟΥ 1843 – ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	162

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Η ΕΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΤΑΝΗΣΟΥ	170
Ι. <i>Οικονομικές συνέπειες της ένωσης της Επτανήσου</i>	170

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Η ΑΠΟΤΥΧΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΣΤΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟ – ΔΙΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΤΗΜΑΤΩΝ	175

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Ο ΠΑΡΟΙΚΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ	180

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ – ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ – ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ 1850-1900	185

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΚΡΙΣΕΙΣ ΠΑΝΩ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΤΡΙΚΟΥΠΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	197

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	210

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

Η ΕΝΩΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΟΤΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ	217

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	225

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΝΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ 1863 ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1893 (ΠΤΩΧΕΥΣΗ)	234
I. <i>Γενικές παρατηρήσεις</i>	234
II. <i>Συμπεράσματα για τα εξωτερικά δάνεια της περιόδου 1879-1893</i>	245
III. <i>Επενδυτικά δάνεια ξένων κεφαλαίων</i>	248

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ'

Η ΕΛΛΑΔΑ ΠΤΩΧΕΥΕΙ.....	257

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ'

Η ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ (ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ).....	264
I. <i>Γενικές παρατηρήσεις</i>	264
II. <i>Διακυβερνητικό δάνειο «ηγγυημένον» 170.000.000 χρ. φρ.....</i>	269

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ'

ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΘΕΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ «ΤΡΙΚΟΥΠΙΚΟΥ ΑΣΤΙΣΜΟΥ»	271

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ'

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ – ΕΜΠΟΡΙΟ – ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	274
I. <i>Εμπορική ναυτιλία</i>	274
II. <i>Εμπόριο</i>	276
III. <i>Εμπορικό ισοζύγιο</i>	279
IV. <i>Νομισματική πολιτική</i>	280

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ'

Η ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ	283

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΣΤ'

Η ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ	287

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΖ'

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ.....	293
I. Φορολογική πολιτική	293
II. Δημόσιοι προϋπολογισμοί	295